

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

www.uza.uz

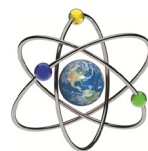
№7(2)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

*Elektron nashr. 298 sahifa,
13-iyul, 2026-yil.*

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oğlu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Bolalik davridagi autizmning turli shakllarini differensial tashxislash	10
<i>Saydaliyeva Xojiya Abduljalil qizi</i>	
Autizm spektri buzilishi bo'lgan bolalarda kommunikativ ko'nikmalarni shakllantirishda qo'llaniladigan korreksion ish tamoyillari	14
<i>Karimova Zulfiya Abduraxmanovna, Saydaliyeva Xojiya Abduljalil qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda axborot iste'mol madaniyatini rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari	19
<i>Dadonova Aziza Tulkunovna</i>	
Ilk o'spirinlik yoshidagi o'quvchilarning o'z-o'ziga bo'lgan munosabatini psixologik tahlili	23
<i>Mamaradjabova Bog'zoda Abdilxakimovna, Panjiyeva Nargiza Botirovna</i>	
Oliy ta'lim tizimida muammoli o'qitish texnologiyasi	30
<i>Tuksanova Zilola Izatulloyevna</i>	
Shahar va qishloq yuqori sinf o'quvchilarida irodaviy sifatlarining qiyosiy tahlili	35
<i>Mamaradjabova Bog'zoda Abdilxakimovna, Panjiyeva Nargiza Botirovna</i>	
Organik kimyo ta'limida ochiq tipli STEAM loyihalarini loyihalashning didaktik modeli va uni amaliyotga joriy etish metodikasi	41
<i>Bo'riyev Rashidbek O'ktamjonovich</i>	
Kasbiy kompetentlikni oshirishda raqamli ta'lim vositalari va interaktiv metodlardan foydalanish	47
<i>Fazildjanova Nilufar Xikmatdjanovna</i>	
Tadbirkorlik faoliyatini innovatsion va ta'lim ekotizimidagi roli	50
<i>Mirzayeva Nigora Ibrohimjon qizi</i>	
Kasbiy ta'lim muassasalarida strategik boshqaruvni joriy etishning nazariy-metodologik asoslari	54
<i>Qobilov Voxidjon Zoxidovich</i>	
Психологические факторы мотивации личности в обучении иностранному языку	58
<i>Мухамеджанова Римма Рашидовна</i>	
Jadid ma'rifatparvarlarining boshlang'ich ta'lim-tarbiya jarayonida o'quvchilarda kitobxonlik fazilatlarini va madaniyatini shakllantirishdagi pedagogik tajribalari	66
<i>Ahmadov Olimjon Shodmonovich, Fayzilova Mohinur Azamhon qizi</i>	
Talabalarda kelajakni strategik modellashtirish layoqatini rivojlantirish bo'yicha ilg'or xorijiy va mahalliy tajribalarning qiyosiy-pedagogik tahlili	70
<i>Sadriddinova Feruza Meliyevna</i>	
Bo'lajak pedagoglarda kreativ fikrlashni rivojlantirishda fanlararo abstsessial va ordinal bog'liqlikka asoslangan metodik ta'minotni takomillashtirish	75
<i>Xudayberganov G'ayrat Quranboyevich</i>	
Maktablarda chaqiruvga qadar boshlang'ich tayyorgarlikni isloh qilish: muammo va yechimlar	80
<i>Qudratov O'ktam G'ofurovich</i>	
Ustoz-shogird tizimida raqamli vositalardan foydalanishning metodik asoslari	85
<i>Tursunov Xusniddin Isomovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kommunikativ kompetensiyani shakllantirishda maktab va oila hamkorligining pedagogik imkoniyatlari	88
<i>Safarova Halovat Barnoyevna</i>	
Globallashtirish sharoitida tolerantlik madaniyatining nazariy-metodologik asoslari	91
<i>Yusupova Maftuna Ilxomidin qizi, Qurbonova Zebiniso Mamarajab qizi</i>	
Adobe After Effects muhitida inersiyaviy davomiylik va ustma-ust harakatni avtomatlashtirishning matematik modeli (Ziyoanim Overlap)	97
<i>Hakimov Bahtiyorjon Muzaffar o'g'li</i>	
Tizimli yondashuv asosida talabalarining raqamli kompetensiyasini takomillashtirishning uch komponentli konseptual modeli	101
<i>Kulidjanova Yulduzxon Inomjon qizi</i>	

The Theory of Fostering Students' Responsibility for Natural Resources and Waste in Karakalpak Folk Pedagogy.....	104
Tursinbekova Qundizgul Joldasbekovna	
Soft skills kompetensiyalarining ilmiy-pedagogik mohiyati va zaruriyati: soft skills tushunchasining evolyutsiyasi, asosiy komponentlari, turlari va tasnifi	109
Igamberdiyeva Gulmira Botir qizi	
O'zbek va ingliz tillarida "yolg'izlik" konseptining leksik-semantik xususiyatlari.....	115
Sabina Saitmurodova Olim qizi	
Bo'lajak pedagoglarni kasbiy tayyorlashda art-pedagogikaning imkoniyatlari.....	119
Komolova Iroda Xamidullayevna	
9-sinf iqtisodiy va ijtimoiy geografiya darslarida GIS texnologiyalaridan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari va uslubiy muammolari	123
Sapayeva Gulbahor Odilbek qizi	
Zamonaviy biologiya ta'limida interaktiv metodlarni qo'llashning nazariy jihatlarini	126
Abdullayeva Guzalxan Vladimirovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini xalqaro baholash dasturlari bilan ishlashga tayyorlashning zarurati	130
Berdimurodova Mexrubon Masudjonovna	
Nutq nuqsoni bo'lgan o'quvchilarning ijtimoiy moslashuv jarayoniga ta'sir etuvchi omillar	136
G'aniyeva Maloxat Odilovna	
Ruhiiy salomatlikni mustahkamlashda psixologik treninglarning ahamiyati	140
Maqsuda Norbosheva, Nafisa Abduyeva	
Xitoy tilini xalqaro miqyosda o'qitishning zamonaviy tendensiyalari.....	144
Shasaidova Lola Shamaksudovna	
Социально-экологический кризис в Южном Приаралье.....	149
Сейтова З. П.	
Iqtisodiy fanlar bo'yicha to'garak faoliyatini tashkil etishning nazariy-metodik asoslari.....	153
Xusanboyeva Tursunoy Muxammadqasimjanovna	
Motivational Readiness for Continuous Professional Development.....	162
Okilova Kamola Sadulloyevna	
Raqamli ta'lim muhitida o'quvchilarda antisotsial xulq-atvorning oldini olishning pedagogik mexanizmlari ..	166
Davronova Zarrina Baxtiyorovna	
Yapon tilini o'qitishda らしい (rashii) evidentsiallik ko'rsatkichini o'rgatishning pedagogik xususiyatlari	173
Musayeva Aziza Ibrohim qizi	
Ta'lim tizimini rivojlantirishda pedagogik prognostikaning nazariy-metodologik asoslari va metodik imkoniyatlari.....	178
Sharipova Shaxnoza Xasanovna	
Qoraqalpoq nasrida inson psixologiyasi.....	183
Dosbergenova Miyrigul Sadiratdinovna	
Tibbiy ta'lim klasterida talaba markazlashgan muhitni shakllantirish: kredit-modul sharoitida intellektual adaptiv tyutorlik texnologiyasining pedagogik imkoniyatlari	188
Ibragimova Venera Azadovna	
Turli yosh davrlarida perfektsionizm va maqullanish motivatsiyasi o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganish.....	193
Nazaraliyeva Marhabo Xayitboyevna	
Frazeologik derivatsiyaning lingvomadaniy xususiyatlari	197
Raxmonova Gavhar Nuritdinovna	
Development of adolescent thinking and its psychodiagnostics and psychocorrection	202
Samarova Shoxista Rabidjanovna	
Jadid pedagogik konsepsiyasi va zamonaviy ta'lim tizimi integratsiyasi: tarixiy-pedagogik tahlil va amaliy yo'nalishlar	209
Shamsullayeva Ruxsatoy Sunnatullayevna	

Kredit-modul tizimi asosida kasbiy ta'lim tashkilotlari o'quvchilarini kasbiy kompetensiyalarini baholashning pedagogik mexanizmi	213
Shoyqulov Baxtiyor Bakirovich	
Modern Socio-Psychological Trends in the Study of Emotional Alienation	219
Yangibaeva Dildorakhon Rakhmon kizi	
O'quv-mashq guruhi futbolchilarining jismoniy tayyorgarligi.....	225
Xolmaxmatov Boburjon Musurmon o'g'li	
Sport ta'limida axborot bilan boyitilgan o'quv muhitini yaratish va vizualizatsiya vositalarining didaktik imkoniyatlari	230
Muxitdinova Nigora Mexriddinovna	
Bo'lajak mutaxassislarda yangi avlod darsliklari bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari	236
Abdujalilov Farruxbek Po'latjon o'g'li	
O'smirlarda deviant xulq-atvor shakllanishining psixologik xususiyatlari.....	239
Robiya Toshpo'latova Akmal qizi, X. A. Asqarova	
Aralash ta'limning pedagogik mohiyati va didaktik tamoyillari.....	244
Azerbayeva Elmira Muratbayevna	
Texnikaviy fanlarni o'qitish jarayonini tashkil qilish	248
Niyazova Bibiniso Boltayevna	
Estetik tarbiya va ruhiy go'zallik: san'at va adabiyotga muhabbat orqali shaxsdagi buzg'unchi xulq-atvorning oldini olish.....	253
Nigora Yo'ldasheva Sodiqjon qizi	
Raqamli texnologiyalar asosida bo'lajak qishloq xo'jaligi muhandislarini loyihalash-konstruktsiyalash faoliyatiga tayyorlash metodikasini takomillashtirish	259
Xolmo'minova Shahnoza Gulyam qizi	
Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining raqamli kompetentligini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari.....	264
Axrоров Xurshid Xamidovich	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tanqidiy tafakkurini rivojlantirishning nazariy asoslari	271
G'ofurova Mohidil Sayfuddin qizi	
Bo'lajak muhandislarning geoinformatsion kompetentligini rivojlantirish muammosi tahlili	275
Berdiyev Dilshod Faxriddin o'g'li	
Академия Маъмуна: силиконовая долина средневековья.....	279
Аъзамова Диёра Дильшодовна	
Biblioterapiya vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarida qadriyatlarga ijobiy munosabatni shakllantirish yo'llari va vositalari.....	286
Komolova Shoxsanam Muzaffar qizi	
Ixtisoslik fanlarini o'qitishda raqamli modellashtirish vositalarini didaktik moslashtirish: integrativ ta'lim platformasi misolida.....	291
Usarov Jabbor Eshbekovich	

BIBLIOTERAPIYA VOSITASIDA BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA QADRIYATLARGA IJOBIY MUNOSABATNI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI VA VOSITALARI

Komolova Shoxsanam Muzaffar qizi

Namangan davlat universiteti PhD talabasi

Annotatsiya: Mazkur maqolada biblioterapiya vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy va umuminsoniy qadriyatlarga ijobiy munosabatni shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari yoritilgan. Tadqiqotda biblioterapiyaning nazariy asoslari, boshlang'ich ta'lim jarayonidagi o'rni hamda badiiy adabiyotlardan tarbiyaviy vosita sifatida foydalanishning samarali yo'llari tahlil qilindi. Tadqiqot davomida ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, qiyosiy tahlil, pedagogik kuzatish, suhbat va umumlashtirish metodlaridan foydalanildi. Natijalar biblioterapiya asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni o'quvchilarda kitobxonlik madaniyati, empatiya, axloqiy tafakkur, vatanparvarlik, halollik, mehr-oqibat, bag'rikenglik va mas'uliyat kabi qadriyatlarga ijobiy munosabatni shakllantirishda samarali vosita ekanligini ko'rsatdi.

Kalit so'zlar: biblioterapiya, boshlang'ich ta'lim, qadriyatlar, milliy qadriyatlar, umuminsoniy qadriyatlar, kitobxonlik, badiiy adabiyot, axloqiy tarbiya, pedagogik texnologiya, tarbiyaviy faoliyat.

Abstract: This article examines the pedagogical potential of bibliotherapy in fostering positive attitudes toward national and universal values among primary school students. The study analyzes the theoretical foundations of bibliotherapy, its role in primary education, and effective ways of using children's literature as an educational tool. The research employed scientific literature analysis, comparative analysis, pedagogical observation, interviews, and generalization methods. The findings indicate that bibliotherapy-based educational activities effectively promote reading culture, empathy, moral thinking, patriotism, honesty, kindness, tolerance, and responsibility among primary school students.

Key words: bibliotherapy, primary education, values, national values, universal values, children's literature, moral education, reading culture, pedagogical technology, value-based education.

Аннотация: В статье рассматриваются педагогические возможности библиотерапии в формировании положительного отношения к национальным и общечеловеческим ценностям у учащихся начальных классов. Проанализированы теоретические основы библиотерапии, её место в образовательном процессе начальной школы, а также эффективные способы использования художественной литературы как средства нравственного воспитания. В исследовании применялись методы анализа научной литературы, сравнительного анализа, педагогического наблюдения, беседы и обобщения. Результаты исследования показали, что использование библиотерапии способствует развитию читательской культуры, эмпатии, нравственного мышления, патриотизма, честности, доброжелательности, толерантности и ответственности младших школьников.

Ключевые слова: библиотерапия, начальное образование, ценности, национальные ценности, общечеловеческие ценности, детская литература, нравственное воспитание, читательская культура, педагогическая технология.

KIRISH

Bugungi globallashuv va axborotlashuv sharoitida yosh avlodni milliy hamda umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash ta'lim tizimining ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan ta'lim islohotlari ham barkamol, ma'naviy yetuk, mustaqil fikrlaydigan va yuksak axloqiy fazilatlarga ega shaxsni tarbiyalashni asosiy maqsad sifatida belgilaydi. Bu vazifalarni amalga oshirishda boshlang'ich ta'lim bosqichi alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki aynan ushbu davrda bolaning dunyoqarashi, axloqiy qarashlari, shaxsiy fazilatlari va qadriyatlar tizimi shakllana boshlaydi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilari o'z yosh xususiyatlariga ko'ra badiiy adabiyotga katta qiziqish bildiradilar. Ertak, hikoya, rivoyat va she'rlar orqali ular ezgulik va yovuzlik, halollik va insofsizlik, do'stlik va xiyonat,

mehnatsevarlik va dangasalik kabi tushunchalarni anglay boshlaydilar. Shu bois badiiy asarlardan maqsadli foydalanish bolalarda qadriyatlarga ijobiy munosabatni rivojlantirishning muhim pedagogik vositasi hisoblanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Biblioterapiya pedagogika, psixologiya va kutubxonashunoslik fanlari kesishgan nuqtada shakllangan zamonaviy ilmiy yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Ushbu yondashuvning asosiy mohiyati badiiy adabiyot vositasida shaxsning hissiy, axloqiy va ijtimoiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlashdan iborat. So'nggi o'n yilliklarda biblioterapiya nafaqat psixologik yordam usuli, balki ta'lim jarayonida o'quvchilarning shaxsiy va ma'naviy kamolotini ta'minlovchi samarali pedagogik texnologiya sifatida ham e'tirof etilmoqda. Biblioterapiyaning nazariy asoslari XX asrda shakllangan bo'lsa-da, uning ta'lim tizimidagi imkoniyatlari ayniqsa 2010-yildan keyin faol tadqiq qilina boshlandi.

Rozalski, Stewart va Miller biblioterapiyani o'quvchilarning shaxsiy muammolarini anglash, hissiyotlarini boshqarish hamda ijobiy xulq-atvorni shakllantirishga xizmat qiladigan bilvosita pedagogik ta'sir vositasi sifatida tavsiflaydilar. Mualliflarning fikricha, kitob qahramonlari bilan o'zini qiyoslash, voqealarni tahlil qilish va ular yuzasidan fikr almashish bolalarda empatiya, mas'uliyat va ijtimoiy faollikni rivojlantiradi. 2024-yilda Amy Serafini tomonidan amalga oshirilgan tizimli sharhda 35 ta ilmiy tadqiqot tahlil qilinib, biblioterapiya ta'lim jarayonida o'quvchilarning ijtimoiy-emotsional rivojlanishi, o'ziga ishonchi, empatiyasi, o'qishga qiziqishi va akademik natijalariga ijobiy ta'sir ko'rsatishi aniqlangan. Shu bilan birga, muallif biblioterapiyani samarali qo'llash uchun pedagoglarning maxsus metodik tayyorgarligini kuchaytirish zarurligini ta'kidlaydi.

Turkiyada 2019–2024-yillarda amalga oshirilgan biblioterapiya tadqiqotlarini umumlashtirgan adabiyotlar sharhida biblioterapiya ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish, hissiyotlarni boshqarish, o'zini anglash, kitobxonlik madaniyatini oshirish va ta'lim samaradorligini kuchaytirishda keng qo'llanilayotgani aniqlangan. Tahlil natijalariga ko'ra, eksperimental tadqiqotlar sonining ortishi biblioterapiyaning pedagogik samaradorligi ilmiy jihatdan tobora ko'proq isbotlanayotganini ko'rsatadi. Koreya olimlari tomonidan boshlang'ich sinf o'quvchilari ishtirokida o'tkazilgan meta-tahlil biblioterapiya dasturlari bolalarning emotsional barqarorligi, o'zini baholashi va ijtimoiy moslashuviga o'rtacha va yuqori darajada ijobiy ta'sir ko'rsatishini aniqlagan. Bu natijalar biblioterapiyaning boshlang'ich ta'lim amaliyotida qo'llanilishini ilmiy jihatdan asoslaydi.

Tahlil qilingan ilmiy manbalar shuni ko'rsatadiki, biblioterapiya bo'yicha xorijiy tadqiqotlar asosan psixologik salomatlik, emotsional rivojlanish va kitobxonlik madaniyatiga qaratilgan. Biroq biblioterapiya vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy va umuminsoniy qadriyatlarga ijobiy munosabatni shakllantirishning pedagogik mexanizmlari, ayniqsa O'zbekiston ta'lim tizimi sharoitida, yetarli darajada o'rganilmagan. Mazkur tadqiqot aynan shu ilmiy bo'shliqni to'ldirishga qaratilgan bo'lib, biblioterapiyaning qadriyatlar tarbiyasidagi didaktik imkoniyatlarini ilmiy va amaliy jihatdan asoslashni maqsad qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda biblioterapiya vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarida qadriyatlarga ijobiy munosabatni shakllantirishning pedagogik imkoniyatlarini aniqlash maqsadida sifat va miqdoriy yondashuv elementlarini uyg'unlashtirgan metodologiyadan foydalanildi. Tadqiqotning nazariy asosini biblioterapiya, qadriyatlar pedagogikasi, shaxsga yo'naltirilgan ta'lim va kompetensiyaviy yondashuvga oid ilmiy manbalar tashkil etdi.

Biblioterapiyaning ta'limdagi samaradorligi bo'yicha 2010–2025-yillarda chop etilgan ilmiy maqolalar, monografiyalar va dissertatsiyalar qiyosiy tahlil qilindi. Zamonaviy tadqiqotlarda biblioterapiya o'quvchilarning o'qishga motivatsiyasi, kitobxonlik madaniyati va ijtimoiy-emotsional rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi qayd etilgan.

Tadqiqot davomida quyidagi ilmiy metodlardan foydalanildi:

- ilmiy-pedagogik va psixologik adabiyotlarni tahlil qilish;
- qiyosiy va tizimli tahlil;
- pedagogik kuzatish; suhbat;
- savolnoma;
- umumlashtirish;
- statistik tahlil.

Pedagogik tajriba boshlang'ich sinf o'quvchilari ishtirokida tashkil etildi. Tadqiqotda o'quvchilarning yosh xususiyatlari, o'qish darajasi va psixologik holati hisobga olindi. Biblioterapiya mashg'ulotlari 8 hafta davomida haftasiga ikki marotaba o'tkazildi. Har bir mashg'ulot 35–40 daqiqa davom etdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot davomida biblioterapiya asosida tashkil etilgan mashg'ulotlarning boshlang'ich sinf o'quvchilari-ning qadriyatlarga munosabatiga ta'siri tahlil qilindi. Pedagogik kuzatishlar, suhbatlar, savolnomalar va o'quvchilarning ijodiy ishlari natijalari biblioterapiya o'quvchilarning axloqiy qarashlari hamda kitobxonlik madaniyatini rivojlantirishda samarali vosita ekanligini ko'rsatdi. Biblioterapiya mashg'ulotlari davomida Abdulla Avloniy, Xudoyberdi To'xtaboyev, Tohir Malik, Anvar Obidjon hamda o'zbek xalq ertaklari va jahon bolalar adabiyotining namunalaridan foydalanildi. Har bir asar muayyan qadriyatni shakllantirish maqsadida tanlandi. Masalan, halollik mavzusida halol mehnat va rostgo'ylikni targ'ib qiluvchi hikoyalar, vatanparvarlik mavzusida esa Vatanga muhabbat va fidoyilik g'oyalari yorituvchi asarlar o'qildi.

Mashg'ulotlardan so'ng o'tkazilgan reflektiv suhbatlar shuni ko'rsatdiki, o'quvchilar qahramonlarning xatti-harakatlarini chuqurroq tahlil qila boshladilar. Ular ijobiy va salbiy xulq-atvorni farqlash, voqealarga axloqiy baho berish hamda o'z fikrini dalillar asosida ifodalash ko'nikmalarini namoyon etdilar. Pedagogik kuzatuv natijalariga ko'ra, quyidagi ijobiy o'zgarishlar qayd etildi:

- o'quvchilarning kitob mutolaasiga qiziqishi ortdi;
- sinfdoshlariga yordam berish holatlari ko'paydi;
- guruhli ishlarda o'zaro hurmat va hamkorlik kuchaydi;
- bahs-munozaralarda boshqalarning fikrini tinglash madaniyati shakllandi;
- o'quvchilarning mustaqil xulosa chiqarish ko'nikmalari rivojlandi;
- badiiy asar qahramonlariga nisbatan empatiya hissi kuchaydi.

Tadqiqot davomida biblioterapiyaning samaradorligi quyidagi pedagogik shartlarga bog'liq ekanligi aniqlandi: o'quvchilarning yosh va psixologik xususiyatlariga mos badiiy asarlarni tanlash; mutolaani oddiy o'qish bilan cheklamasdan, tahliliy suhbat va refleksiya bilan boyitish; rolli o'yinlar, dramatizatsiya va ijodiy topshiriqlardan foydalanish; ota-onalarni biblioterapiya jarayoniga jalb etish; kitob mutolaasining uzluksizligini ta'minlash.

Natijalar biblioterapiyaning faqat axloqiy tarbiya vositasi emas, balki o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasi, tanqidiy fikrlashi va ijtimoiy faolligini rivojlantirishga xizmat qiluvchi kompleks pedagogik texnologiya ekanligini ko'rsatdi. Ayniqsa, badiiy asar yuzasidan olib borilgan muhokamalar o'quvchilarda o'z fikrini erkin bayon qilish, boshqalarning nuqtai nazarini hurmat qilish va muammoli vaziyatlarga axloqiy yondashish ko'nikmalarini sezilarli darajada rivojlantirdi. Olingan natijalar xorijiy tadqiqotlar bilan hamohang bo'lib, biblioterapiyaning boshlang'ich ta'limda qadriyatlar tarbiyasini samarali tashkil etish imkoniyatlari yuqori ekanligini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, tadqiqot biblioterapiyani O'zbekiston boshlang'ich ta'lim tizimiga moslashtirish orqali uning tarbiyaviy salohiyatini yanada kengroq namoyon etish mumkinligini ko'rsatdi.

Tadqiqot natijalari biblioterapiya vositasida tashkil etilgan mashg'ulotlar boshlang'ich sinf o'quvchilarida qadriyatlarga ijobiy munosabatni shakllantirishda yuqori pedagogik samaradorlikka ega ekanligini ko'rsatdi. Tadqiqot davomida aniqlangan natijalar so'nggi yillarda xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan olib borilgan ilmiy izlanishlar bilan uyg'unlik kasb etadi. Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatdiki, xorijiy tadqiqotlarda biblioterapiya asosan bolalarning emotsional holatini yaxshilash, ijtimoiy moslashuvini rivojlantirish va kitobxonlik madaniyatini shakllantirish vositasi sifatida o'rganilgan. Biroq mazkur tadqiqot biblioterapiyaning faqat psixologik emas, balki qadriyatlar tarbiyasidagi pedagogik imkoniyatlarini ham yoritishi bilan avvalgi ishlardan farq qiladi.

Tadqiqot davomida o'quvchilar tomonidan eng ko'p e'tirof etilgan qadriyatlar halollik, do'stlik, mehr-oqibat, mas'uliyat va vatanparvarlik bo'ldi. Bu holat badiiy asar qahramonlarining xatti-harakatlari orqali bolalar real hayotiy vaziyatlarni anglay boshlashi, ularni o'z tajribasi bilan taqqoslashi va mustaqil xulosa chiqarishi bilan izohlanadi. Demak, biblioterapiya bolalarda qadriyatlarni tayyor qoida sifatida emas, balki shaxsiy tajriba va mushohada orqali o'zlashtirish imkonini yaratadi.

Tahlillar shuni ham ko'rsatdiki, biblioterapiyaning samaradorligi faqat badiiy asarni o'qish bilangina belgilanmaydi. Muhokama, savol-javob, rolli o'yinlar, dramatizatsiya, esse yozish va refleksiya kabi faol metodlardan foydalanilganda tarbiyaviy natijalar ancha yuqori bo'ladi. Shu sababli biblioterapiya boshlang'ich ta'limda interfaol pedagogik texnologiyalar bilan uyg'un holda qo'llanilishi maqsadga muvofiqdir. Tadqiqot natijalari biblioterapiyani boshlang'ich ta'limning "O'qish savodxonligi", "Tarbiya", "Ona tili" hamda sinfdan tashqari o'qish mashg'ulotlari bilan integratsiyalash mumkinligini ko'rsatdi. Ayniqsa, milliy ertaklar, rivoyatlar, hikoyalar va zamonaviy bolalar adabiyotidan foydalanish o'quvchilarda milliy qadriyatlarga hurmat, tarixiy xotira, oilaviy qadriyatlar va fuqarolik mas'uliyatini shakllantirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Mazkur tadqiqotning ilmiy yangiligi biblioterapiya vositasida qadriyatlarni shakllantirishning bosqichma-bosqich pedagogik modeli taklif etilganidir. Ushbu model quyidagi ketma-ketlikni o'z ichiga oladi:

badiiy asarni tanlash → mutolaa → reflektiv suhbat → ijodiy faoliyat → qadriyatni mustahkamlash → kundalik hayotda qo'llash.

Mazkur model boshlang'ich sinf o'quvchilarining yosh xususiyatlariga mosligi hamda amaliyotda qo'llash qulayligi bilan ahamiyatlidir.

Shuningdek, tadqiqot ayrim cheklovlarga ham ega. Jumladan, tajriba qisqa muddat davomida o'tkazildi va cheklangan miqdordagi o'quvchilarni qamrab oldi. Kelgusida biblioterapiyaning uzoq muddatli ta'siri, turli yosh guruhlari hamda inklyuziv ta'lim sharoitidagi samaradorligini o'rganishga qaratilgan tadqiqotlarni amalga oshirish maqsadga muvofiq hisoblanadi.

Umuman olganda, olingan natijalar biblioterapiya boshlang'ich ta'lim tizimida qadriyatlar tarbiyasini takomillashtirish, kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish va o'quvchilarning ma'naviy-axloqiy kamolotini ta'minlashda samarali innovatsion pedagogik texnologiya ekanligini tasdiqlaydi.

XULOSA

Mazkur tadqiqot biblioterapiya vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarida qadriyatlarga ijobiy munosabatni shakllantirish pedagogik jihatdan samarali yondashuv ekanligini ko'rsatdi. Tadqiqot natijalari badiiy adabiyot asosida tashkil etilgan maqsadli ta'lim-tarbiya jarayoni o'quvchilarning axloqiy qarashlari, kitobxonlik madaniyati, tanqidiy fikrlashi va ijtimoiy faolligini rivojlantirishga xizmat qilishini tasdiqladi. Bu xulosalar biblioterapiyaning ta'limdagi imkoniyatlari haqidagi zamonaviy ilmiy tadqiqotlar bilan ham mos keladi.

Tadqiqot davomida biblioterapiyaning samaradorligi quyidagi pedagogik omillarga bog'liqligi aniqlandi:

- o'quvchilarning yosh va psixologik xususiyatlariga mos badiiy asarlarni tanlash;
- mutolaani muhokama, refleksiya va ijodiy faoliyat bilan uyg'unlashtirish;
- o'quvchilarni erkin fikr bildirishga undovchi interfaol metodlardan foydalanish;
- milliy va umuminsoniy qadriyatlarni ifodalovchi badiiy asarlarga ustuvor ahamiyat berish;
- ota-ona va sinf rahbarining hamkorligini yo'lga qo'yish.

Biblioterapiya jarayonida o'quvchilar kitob qahramonlarining xatti-harakatlarini tahlil qilish orqali halollik, mehr-oqibat, vatanparvarlik, mas'uliyat, bag'rikenglik, mehnatsevarlik va do'stlik kabi qadriyatlarni ongli ravishda qabul qila boshladilar. Bu esa biblioterapiyaning nafaqat kitobxonlikni rivojlantirish, balki shaxsning ma'naviy-axloqiy kamolotini ta'minlashdagi ahamiyatini ko'rsatadi.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi shundaki, biblioterapiya vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarida qadriyatlarga ijobiy munosabatni shakllantirishning bosqichma-bosqich pedagogik modeli ishlab chiqildi hamda uning amaliy samaradorligi asoslandi. Taklif etilgan metodika boshlang'ich ta'limning "O'qish savodxonligi", "Ona tili", "Tarbiya" fanlari va sinfdan tashqari mashg'ulotlarda qo'llanishi mumkin.

Kelgusida biblioterapiyaning inklyuziv ta'lim sharoitidagi samaradorligini, raqamli biblioterapiya texnologiyalarini hamda ota-onalar ishtirokidagi biblioterapiya dasturlarini ishlab chiqish istiqbolli ilmiy yo'nalishlardan biri bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Rozalski, M., Stewart, A., & Miller, J. (2010). Bibliotherapy: Helping Children Cope with Life's Challenges. Kappa Delta Pi Record, 47(1), 33–37. eric.ed.gov.
2. Harvey, P. (2010). Bibliotherapy Use by Welfare Teams in Secondary Colleges. Australian Journal of Teacher Education, 35(5), 29–39.
3. Cook, K. E., Earles-Vollrath, T. L., & Ganz, J. B. (2006). Bibliotherapy. Intervention in School and Clinic, 42(2), 91–100.
4. Heath, M. A., Sheen, D., Leavy, D., Young, E., & Money, K. (2005). Bibliotherapy: A Resource to Facilitate Emotional Healing and Growth. School Psychology International, 26(5), 563–580.
5. Furner, J. M. (2017). Helping All Students Become Einstein's Using Bibliotherapy When Teaching Mathematics. Pedagogical Research, 2(1), 1–12.
6. Pascua, R. F. (2024). Developmental Bibliotherapy in Elementary Education: Assessing Its Impact as an Intervention for Promoting Social and Emotional Development in Young Children. World Education Connect. ejournals.ph.
7. Pašić Kodrić, M. (2024). The Educational Role of Children's Literature and Bibliotherapy in Primary Schooling. Educational Role of Language Journal, 12, 98–105. educationalroleoflanguage.org.
8. Lee, Y. M., & Park, S. M. (2024). A Meta-analysis on the Effectiveness of Bibliotherapy Programs for Elementary School Students. Journal of Bibliotherapy Research. KCI.

9. Lawrence, E. J., & Lazer, J. (2024). Effective Reduction of Anxiety in Hospitalised Children Through Bibliotherapy. *Acta Paediatrica*, 113, 1349–1355. Wiley Online Library.
10. Serafini, A. (2024). School-based Creative Bibliotherapy Interventions: A Systematic Review Protocol. *Systematic Reviews*.
11. Avloniy, A. (2017). *Turkiy guliston yoxud axloq*. Toshkent: O'qituvchi.
12. Yo'ldoshev, J. G. (2018). *Pedagogika*. Toshkent: O'qituvchi.
13. Ishmuhamedov, R. J. (2020). *Innovatsion pedagogik texnologiyalar*. Toshkent.
14. Musurmonova, O. (2019). *Ma'naviy qadriyatlar va yoshlar tarbiyasi*. Toshkent.
15. To'xtaboyev, X. (2021). *Sariq devni minib*. Toshkent: Yangi asr avlodi.
16. Anvar Obidjon. (2020). *Bolalar uchun hikoyalar*. Toshkent.
17. Tohir Malik. (2018). *Tanlangan asarlar*. Toshkent.
18. O'zbek xalq ertaklari. (2022). Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot.
19. UNESCO. (2021). *Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education*.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №7(2)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.